

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/55/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112215925
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dzúriková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6112215925.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a členov senátu JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Jána Auxta, v právnej veci žalobcu: F. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX P., W. XX, zastúpeného JUDr. Michalom Slameňom, advokátom, so sídlom 036 01 Martin, Šoltésovej 11, proti žalovanej: Slovenskej republike, za ktorú konajú Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom 831 02 Bratislava, Račianska 71/1523, a za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom 812 85 Bratislava, Štúrova 2, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 10C/63/2012 - 315 zo dňa 24. 03. 2020, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 10C/63/2012 - 315 zo dňa 24. 03. 2020
p o t v r d z u j e .
- II. Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) žalobu žalobcu zamietol (prvý výrok rozsudku). Druhým výrokom súd vyslovil, že priznáva žalovanej zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky náhradu trov konania v rozsahu 100 %, tretím výrokom súd prvej inštancie priznal žalovanej zastúpenej Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, uznesením č. k. 14Co/47/2017 - 206 zo dňa 24. 04. 2018 zrušil predchádzajúci rozsudok okresného súdu č. k. 10C/63/2012 - 163 zo dňa 10. 11. 2016. V odôvodnení uznesenia odvolací súd okrem iného poukázal na zmatečnosť rozhodnutia v tom, že súd prvej inštancie konal na strane žalovanej s dvomi žalobcami označenými ako žalovanými. Konštatoval tiež, že žalobca sa domáhal náhrady škody voči štátu titulom nezákonného rozhodnutia o začatí trestného stíhania, nezákonného rozhodnutia o vzatí do väzby a nesprávneho úradného postupu pri výkone verejnej moci z dôvodov priesťahov v trestnom konaní a uplatňuje tak tri čiastkové nároky, ktoré (hoci vznikli v súvislosti s jedným trestným stíhaním) treba posudzovať osobitne. Pretože okresný súd zamietol žalobu z dôvodu premlčania, posúdil odvolací súd uplynutie premlčacej lehoty. Vyslovil právny názor, že momentom začiatku plynutia premlčacej doby pre posúdenie nároku na náhradu škody je moment, v ktorom zanikli účinky o vznesení obvinenia uznesením prokuratúry o zastavení trestného stíhania zo dňa 30. 06. 2010, právoplatného dňa 10. 07. 2010, lebo až uvedeným rozhodnutím bolo (nezákonné) rozhodnutie zrušené.

3. V ďalšom obsahu odôvodnenia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca žiadal počas konania viackrát upraveným petitom žaloby uložiť žalovanej Slovenskej republike zastúpenej Ministerstvom

spravodlivosti Slovenskej republiky zaplatiť mu sumu 112.865,08 Eur a od žalovanej Slovenskej republiky zastúpenej Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky zaplatiť mu sumu 83.855,68 Eur. Od žalovanej, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (pasívne legitimovanej za obdobie od 26. 07. 1993 do 30. 06. 2004) žiadal žalobca náhradu skutočnej škody - straty na zárobku za obdobie neoprávnenej väzby v sume 282,73 Eur, mzdy vyplatenej Gabrielovi Avramovi v období január 1998 až júl 1998 v celkovej sume 2.271 Eur a náhradu trov právneho zastúpenia v trestnom konaní za úkony v roku 1993 v sume 105,59 Eur. Uplatnil si i ušlú mzdu, ktorá by v prípade, že by zotrval v pracovnom pomere s Ústrednou colnou správou Slovenskej republiky za 11 rokov od skončenia pracovného pomeru, predstavovala sumu 54.055,76 Eur. Titulom nemajetkovej ujmy uplatnil žalobca sumu 20.000,- Eur za nezákonné rozhodnutie o väzbe (za prvých 10 dní väzby v sume 60,- Eur/deň, za zvyšných 11 dní v sume 50,- Eur/deň), za nezákonné rozhodnutie o začatí trestného stíhania sumu 30.000,- Eur, a za inú nemajetkovú ujmu (dopadov trestného stíhania na rodinný život žalobcu a jeho rodiny) sumu 5.000,- Eur. Od žalovanej zastúpenej Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky (pasívne legitimovanej v období od 01. 07. 2004 do 10. 07. 2010) žiadal ušlú mzdu, ktorá by v prípade, že by zotrval v pracovnom pomere s Ústrednou colnou správou Slovenskej republiky za 6 rokov predstavovala sumu 29.484,96 Eur, ušlú mzdu, ktorú by zarobil na základe pracovnej ponuky v Španielsku v celkovej sume 24.000,- Eur a náhradu skutočnej škody - náhradu trov právneho zastúpenia za úkony v trestnom konaní v rokoch 2006 - 2009 v celkovej sume 370,72 Eur. Titulom nemajetkovej ujmy uplatňuje žalobca sumu 30.000,- Eur za celé obdobie trestného stíhania. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že vychádzajúc z právneho názoru odvolacieho súdu konštatoval, že vo veci je žalovaná zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky a Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky. Uplatnený nárok žalobcu na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy voči štátu treba posúdiť vo vzťahu k trom samostatným čiastkovým nárokom súvisiacim s jedným trestným stíhaním žalobcu - nezákonného rozhodnutia o začatí trestného stíhania, nezákonného rozhodnutia o vzatí do väzby a náhrady škody vzniknutej v dôsledku nesprávneho úradného postupu pri výkone verejnej moci z dôvodu prieťahov v trestnom konaní. Súd prvej inštancie konštatoval, že v prípade čiastkového nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy titulom nezákonného rozhodnutia o začatí trestného stíhania zastupuje žalovanú Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky a v tejto časti treba aplikovať zákon č. 58/1969 Zb. Tento nárok premlčaný nie je, ale žalovaná ho nepovažuje za dôvodný, lebo neboli splnené podmienky § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. a žalobca nepreukázal vznik škody a nemajetkovej ujmy v príčinnej súvislosti s uznesením o začatí trestného stíhania. Zákon č. 58/1969 Zb. nepozná inštitút nemajetkovej ujmy, a aj preto ju nemožno v tejto časti priznať. V prípade čiastkového nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy titulom nezákonného rozhodnutia o väzbe zastupuje žalovanú Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky a v tejto časti treba aplikovať zákon č. 58/1969 Zb. Žalobca tento nárok nepovažuje za premlčaný s tým, že podľa § 23 zákona č. 58/1969 Zb. je premlčacia lehota jednoročná a premlčacia lehota spočívala po tom, čo sa dňa 01. 07. 2011 obrátil s nárokom na náhradu škody na orgány štátu. Žalovaná v tejto časti namieta premlčanie v jednoročnej subjektívnej premlčacej lehote. V prípade čiastkového nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy titulom nesprávneho úradného postupu pri výkone verejnej moci zastupuje žalovanú Generálna prokuratúra Slovenskej republiky a treba aplikovať zákon č. 514/2003 Z. z. Strany sa zhodli, že tento nárok nie je premlčaný, žalovaná ho však nepovažuje za dôvodný. Súd prvej inštancie sa v prvom rade zaoberal spornou otázkou premlčania žalobcom uplatneného čiastkového nároku titulom nezákonného rozhodnutia o väzbe. Citáciou poukázal súd na ust. § 22 ods. 1, 2, 3 a § 23 zákona č. 58/1969 Zb. Uviedol, že pre zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe je v zákone špeciálne ustanovenie osobitne upravujúce dĺžku premlčacej doby i moment začiatku jej plynutia. Táto v trvaní jedného roka začína plynúť odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo trestné konanie zastavené. Rozhodnutie o zastavení trestného stíhania žalobcu zo dňa 30. 06. 2010 nadobudlo právoplatnosť dňa 10. 07. 2010 a týmto momentom začala plynúť jednoročná premlčacia doba na uplatnenie nároku žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy titulom nezákonného rozhodnutia o väzbe. Uplynutím jedného roka táto doba skončila dňa 10. 07. 2011 a ak by aj spočívala v zmysle § 22 ods. 3 zákona č. 58/1969 Zb. (čo podľa názoru súdu nespočíva), uplynula by pri najdlhšie po dobe 6 mesiacov, t. j. dňa 10. 01. 2012. Pretože žalobca podal žalobu na súd dňa 29. 07. 2012, stalo sa tak po uplynutí premlčacej doby a súd považoval žalobcom uplatnený čiastkový nárok na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy titulom nezákonného rozhodnutia o väzbe za premlčaný. Toto premlčanie sa týka uplatneného nároku za neoprávnenú väzbu v sume 1.150,- Eur, nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutie o väzbe v sume 20.000,- Eur a náhrady skutočnej škody vo forme náhrady straty na zárobku za obdobie väzby v sume 282,73 Eur. Ďalej súd rozhodol a odôvodnil nárok žalobcu na náhradu skutočnej škody titulom nezákonného rozhodnutia o začatí trestného stíhania i titulom nesprávneho úradného postupu. Uviedol,

že žalobca ani v jednom prípade nároku na náhradu skutočnej škody neunesol dôkazné bremeno preukázať jej vznik a príčinnú súvislosť medzi tvrdným protiprávnym zásahom do jeho práv a tvrdnou vzniknutou škodou. Na dôkaz ušlej mzdy za neuzavretý pracovný pomer v Španielsku v sume 24.000,- Eur predložil žalobca len potvrdenie vystavené spoločnosťou Richard Valent Construcció dňa 20. 12. 2011, uvedené však dostatočne nepreukazuje reálnu pracovnú ponuku danú žalobcovi, ani jeho tvrdenie, že uzavretie tohto pracovného pomeru zmarilo trestné stíhanie. Možno konštatovať, že potvrdenie vystavené ex post dovoľuje len hypotetické úvahy o ponuke pracovného miesta a nie je dôkazom, z akého dôvodu pracovný pomer uzatvorený nebol. Toto potvrdenie nie je dôkazom, že by žalobca na danej pozícii skutočne pracoval a uvedený príjem dosiahol. Okrem toho nemožno prehliadnuť, že žalobca paralelne uplatňuje náhradu skutočnej škody vo forme tohto ním tvrdného ušlého zisku a zároveň ušlého zisku vo forme príjmu, ktorý by dosiahol ako zamestnanec colnej správy. Je nesporné, že súčasne obe pracovné pozície zastávať nemohol, a preto sa nárokované ušlé príjmy vzájomne vylučujú. Ako dôkaz ušlého zisku vo forme zárobku, ktorý by získal pri ďalšom zamestnaní na colnej správe, predložil žalobca dohodu o rozviazaní pracovného pomeru zo dňa 04. 11. 1993, podľa ktorej strany rozviazali pracovný pomer súhlasným prejavom vôle bez uvedenia dôvodu. Tvrdenie žalobcu, že sa dohodli, že ho zamestnávateľ po skončení trestného stíhania zoberie v prípade oslobodenia späť do pracovného pomeru, nie je ničím objektívne dokázané. Súd konštatoval, že žalobca nepreukázal oprávnenosť priznania ušlého zisku vo forme príjmu z ďalšieho zamestnania na colnej správe. Nemožno pritom prehliadnuť, že v období, za ktoré žalobca ušlý zisk uplatňoval, podnikal, z čoho mu plynuli príjmy (a preto, ak by aj žalobca bol v tejto časti do základu úspešný, musel by preukázať, že jeho príjem z podnikania bol nižší ako predpokladaný zárobok a v takom prípade uplatňovať len rozdiel). Na dôkaz náhrady skutočnej škody v sume 2.271,- Eur vo forme mzdy vyplatenej v mesiacoch január 1998 až júl 1998 zamestnancovi firmy žalobcu L. Y., predložil žalobca výplatné pásky zamestnanca s tvrdením, že ho musel zamestnávať, lebo sám nemohol robiť vodiča na obchodných cestách do Francúzska. Toto tvrdenie žalobcu súd neakceptoval, žalobca vo svojej firme zamestnával podľa predložených mzdových listov najmenej dvoch zamestnancov. Tvrdenie, že ho práve Gabriel Avramov nahrádzal a to, že by ho nezamestnával, ak by mohol vycestovať, nie je podľa názoru súdu objektívne preukázané a nie je tak daná existencia škody ani príčinná súvislosť.

4. V prípade náhrady skutočnej škody vo forme trov obhajoby v sume 105,50 Eur za úkony v roku 1993 a v sume 370,72 Eur za úkony v rokoch 2006 - 2009 žalobca súdu nepredložil nijaký dôkaz o zastupovaní (plnú moc, dôkazy o úkonoch) a najmä o vyúčtovaní trov obhajoby advokátom a ich úhrade žalobcom. Z tohto dôvodu sa súd nemohol zaoberať ani oprávnenosťou uplatnenej sumy a účelnosťou obhajoby. Vychádzajúc z uvedeného musel súd celý žalobcom uplatnený nárok na náhradu skutočnej škody zamietnuť. Napokon súd rozhodol o uplatnenom nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanej zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky a Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky - titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v priet'ahoch v trestnom konaní.

5. V prípade náhrady nemajetkovej ujmy proti žalovanej zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (žalobcom limitovaným za obdobie od 26. 07. 1993 do 30. 06. 2004) súd konštatoval, že zákon č. 58/1969 Zb., ktorý treba v tejto časti aplikovať, inštitút nemajetkovej ujmy nepozná. Súdna judikatúra ustálila, že v takom prípade treba nárok na náhradu nemajetkovej ujmy posudzovať podľa článku 5 ods. 1, 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tento umožňuje odškodnenie aj nemateriálnej ujmy, ale len v prípade, že osoba bola obmedzená alebo pozbavená osobnej slobody, nedovoľuje však náhradu nemajetkovej ujmy za samotné trestné stíhanie. Žalobca bol po začatí trestného stíhania vzatý do väzby a i v tomto konaní uplatnil z tohto titulu nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, ale súd sa stotožnil s námietkou žalovanej o premlčaní tohto nároku, a preto mu ho priznať nemohol. Z tohto dôvodu nemožno na väzbu žalobcu prihliadnuť ani pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy titulom rozhodnutia o začatí trestného stíhania. Preto súd žalobe na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy za samotné trestné stíhanie vyhovieť nemohol.

6. V ďalšom obsahu odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie poukázal na ust. § 3 ods. 1, ods. 2 a ust. § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. a uviedol, že vychádzajúc z týchto zákonných ustanovení musí konštatovať, že žalobca v konaní nepredložil rozhodnutie o preskúmaní postupu policajného vyšetrovateľa (alebo iné), ktorým by bolo konštatované, že sa policajný vyšetrovateľ alebo prokurátor dopustil nesprávneho úradného postupu, zbytočných priet'ahov v konaní. Je zrejmé, že trestné stíhanie žalobcu trvalo dlho, ale podľa názoru súdu obstojí obrana žalovanej, že táto dĺžka bola spôsobená

najmä faktom nedosiahnuteľnosti spoluobvineného U. Q. z dôvodu pobytu v zahraničí, čo znemožňovalo trestné konanie, ktoré bolo z tohto dôvodu od 29. 06. 1994 do 15. 05. 2006 prerušené. Z tohto hľadiska treba konštatovať, že faktické trestné stíhanie žalobcu trvalo v skutočnosti kratšiu dobu, hoci stav právnej neistoty žalobcu v čase prerušenia trestného konania súd nespochybnil. Z uvedených dôvodov súd žalobu v plnom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 CSP.

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu.

8. Odvolací súd pre úplnosť k posúdeniu včasnosti podaného odvolania uvádza, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bol doručený právnomu zástupcovi dňa 09. 04. 2020 (č. I. 328 spisu). Žalobca podal odvolanie elektronicky prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 14. 05. 2020.

9. V danom období bol platný a účinný zákon č. 62/2020 Z. z. o mimoriadnych opatreniach v justícii v súvislosti s COVID-19, podľa ktorého v zmysle § 1 písm. a) lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. 04. 2020 neplynú. Podľa ust. § 2 ods. 1 uvedeného zákona ustanovenie § 1 písm. a) platí rovnako aj pre lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní; v trestnom konaní to platí len o lehote na podanie opravného prostriedku pre obvineného, jeho obhajcu, poškodeného a zúčastnenú osobu.

10. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že keďže rozsudok okresného súdu bol právnomu zástupcovi žalobcu doručený dňa 09. 04. 2020, lehota na podanie odvolania začala v zmysle ust. § 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z.z. plynúť dňa 01. 05. 2020. Odvolanie bolo podané elektronicky dňa 14. 05. 2020, lehota na podanie odvolania teda bola zachovaná a odvolanie žalobcu bolo podané včas.

11. Žalobca podal odvolanie tvrdiac existenciu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Mal za to, že začatie trestného stíhania, ako aj dĺžka trestného stíhania žalobcu, ktoré bolo vedené od 26. 07. 1993 a ukončené až 30. 06. 2010, kedy dozor vykonávajúci prokurátor uznesením trestné stíhanie v trestnej veci voči žalobcovi zastavil z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci, je jasným dôvodom vzniku príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a protiprávnym zásahom do jeho práv a tvrdenou vzniknutou škodou. Keby trestné stíhanie žalobcu netrvalo 17 rokov, mohol minimálne do skončenia trestného stíhania pracovať v štátnej službe s nárokom na priznanie starobného dôchodku za výsluhu rokov, čo bolo trestným stíhaním zmarené. Podľa názoru žalobcu tento v konaní dostatočne a riadne preukázal a doložil písomnými dôkazmi svoje nároky, na základe ktorých mu mala byť náhrada skutočnej škody a aj nemajetková ujma priznaná v plnej žalovanej výške. Keby štát „nešikanoval žalobcu“ 17 rokov, žiadna škoda by na jeho strane nevznikla. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/125/2019, ktoré stanovisko je podľa názoru žalobcu možné aplikovať i na nároky žalobcu uplatňované podľa zákona č. 58/1969. Opakovane žalobca poukázal na nález Ústavného SR č. ÚS 754/2016 - 42 zo dňa 24. 01. 2017. V uvedenom bolo konštatované, že podľa Ústavného súdu SR z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo 37/2012 zo dňa 31. 07. 2012 nevyplýva právny názor, že na základe aplikácie iných ustanovení nášho ústavného poriadku by bolo priznanie náhrady nemajetkovej ujmy za vedenie trestného stíhania poškodenému vylúčené. Ako už v tejto súvislosti ústavný súd uviedol, takýmto ustanovením umožňujúcim priznanie náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej vedením trestného stíhania je (aj vo vzťahu k prípadom posudzovaným podľa zákona č. 59/1968 Zb.) ustanovenie čl. 46 ods. 3 ústavy, resp. čl. 36 ods. 3 listiny.

12. K nesprávnemu úradnému postupu a prieťahom v konaní žalobca uviedol, že o skutočnosti, že žalobca je trestne stíhaný, tento nevedel. Dňa 29. 07. 1993 žalobca vycestoval do Banskej Bystrice za vyšetrovateľom, ktorý mu po príchode na KUV v Banskej Bystrici obmedzil osobnú slobodu, doručil mu uznesenie o vznesení obvinenia, k veci ho vypočul a podal krajskému prokurátorovi podnet na vzatie do väzby z dôvodov uvedených v § 67 písm. a), b), c) Trestného poriadku. Krajský prokurátor akceptoval podnet zo strany vyšetrovateľa a podal návrh na vzatie do väzby z dôvodov uvedených v § 67 písm. a), b), c) Trestného poriadku. Nakoľko sa v danej veci žalobca necítil vinný, čo aj pri výsluchu zdôraznil a druhého obvineného U.S. poznal len z pracovného styku, podal proti uzneseniu o vznesení sťažnosť, ktorú dozor vykonávajúci prokurátor až v septembri 1993 zamietol. V roku 1993

bolo potrebné postupovať podľa platného a účinného zákona v čase rozhodovania o sťažnosti, ktorým bol zákon č. 60/1965 Zb. Zákon o prokuratúre, účinný od 01. 01. 1993 do 24. 03. 1998, na základe ktorého s poukazom na § 12 ods. 5 bol povinný prokurátor vybaviť podnet v lehote do dvoch mesiacov. Uvedená lehota zo strany dozorujúceho prokurátora dodržaná nebola, čím vznikli bezdôvodné prieťahy v konaní. Zároveň bolo porušené ústavné právo žalobcu na prejednanie veci v primeranej zákonnej lehote, čím sa dostal do právnej neistoty. V ďalšom žalobca popísal, akým spôsobom a z akého dôvodu bol vzatý do väzby a z tejto dňa 18. 08. 1993 prepustený. Po tom, ako ho prepustili z väzby, bol niekoľkokrát vypovedať v procesnom postavení obvineného. Bolo vypočutých množstvo svedkov, ale vyšetrovateľ nezískal žiadne relevantné dôkazy o jeho vine. V roku 1994 bolo prakticky vyšetovanie vo veci žalobcu ukončené, vyšetrovateľ nemal dostatok dôkazov, aby podal návrh na podanie obžaloby voči jeho osobe, čo konštatoval aj dozor vykonávajúci prokurátor, tak túto skutočnosť vyriešil tým, že dňa 29. 06. 1994 trestné stíhanie prerušil. Proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ o prerušení trestného stíhania podal žalobca sťažnosť, ktorú dozor vykonávajúci prokurátor zamietol ako nedôvodnú, ale v odôvodnení uviedol, že pokiaľ sa obvinený F. P. domáha zastavenia trestného stíhania voči jeho osobe, z hľadiska Trestného poriadku by mohlo ísť o samostatný návrh, ktorý však nie je predmetom tohto rozhodovania o jeho sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa o prerušení trestného stíhania. Po prerušení stíhania sa vo veci vôbec nekonalo. Dozorujúci prokurátor zamietol sťažnosť žalobcu napriek tomu, že neboli naplnené dôvody na prerušenie trestného stíhania, čím boli opätovne porušené jeho práva. Tým, že trestné stíhanie bolo prerušené, bol žalobca opätovne v právnej neistote z dôvodu toho, že fakticky bolo voči jeho osobe stále vedené trestné stíhanie, napriek tomu, že skutok, ktorý sa mu kládol za vinu nespáchal. Vyšetrovateľ nevykonal až do 15. 05. 2006, kedy bolo vo vyšetovaní pokračované, vo veci žalobcu žiadny relevantný vyšetrovací úkon nevykonal, čo skonštatoval aj dozor vykonávajúci prokurátor v prípise zo dňa 30. 12. 2008. Tým, že vyšetrovateľ v období od 29. 06. 1994 do 15. 05. 2006 nevykonal žiadny vyšetrovací úkon, došlo k zbytočným prieťahom vo vyšetovaní, počas ktorého boli obmedzené práva žalobcu zaručené ústavou, nakoľko bol stále v procesnom postavení obvineného. Dňa 15. 05. 2006 vyšetrovateľ vydal uznesenie o pokračovaní v trestnom stíhaní, a následne žalobcu aj v procesnom postavení obvineného vypočul. Toto konanie vyšetrovateľa považuje žalobca v plnej miere za nezákonné, pretože uznesenie o pokračovaní ako aj následné úkony vykonal v čase, keď bolo trestné stíhanie premlčané, na čo bol vyšetrovateľ aj upozornený prípisom dozor vykonávajúceho prokurátora zo dňa 30. 12. 2008. Napriek tej skutočnosti, že dozor vykonávajúci prokurátor si bol vedomý dôkaznej núdze a premlčania trestného stíhania voči osobe žalobcu, zaslal mu výzvu na začatie konania o dohode o vine a treste zo dňa 10. 07. 2006. Z dôvodu, že žalobca bol presvedčený o svojej nevine, konanie odmietol a prostredníctvom svojho advokáta dával opätovne návrhy na zastavenie trestného stíhania voči jeho osobe, ktoré vyšetrovateľ neakceptoval, a tak ostával aj naďalej v procesnom postavení obvineného, a to až do 30. 06. 2010, kedy dozor vykonávajúci prokurátor uznesením trestné stíhanie v trestnej veci voči žalobcovi zastavil z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Žalobca ďalej poukázal na ust. § 2 ods. 7 Trestného poriadku a článok 48 ods. 2 Ústavy SR, článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Poukázal tiež na judikatúru ESLP o tom, že obvinený má právo na to, aby o jeho trestnom obvinení bolo rozhodnuté v primeranej lehote. Je nevyhnutné analyzovať dĺžku trestného konania z hľadiska časového rozptylu od vzniesenia obvinenia, kde zrejme nedostatky činnosti orgánov činných v trestnom konaní spôsobili neprimeranú a neúmernú celkovú dĺžku trestného konania. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že zo strany orgánov činných v trestnom konaní nepochybne došlo k neprimeraným prieťahom, čím boli porušené práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ak by konanie prebiehalo bez prieťahov, došlo by k jeho skončeniu v primeranej lehote, čím by bola odstránená právna neistota žalobcu a všetky ním opísané negatívne následky, ktoré mu boli spôsobené vznesením obvinenia. Konanie bez zbytočných prieťahov nie je možné časovo ohraničiť, pričom základným kritériom pri hodnotení prieťahov je zložitosť veci podmienená skutkovým stavom a platnou právnou úpravou konkrétnej veci, v ktorej štátny orgán koná. Konkretizácia zbytočných prieťahov: neobvyklá dĺžka vyšetovania, subjektívne prieťahy pri začatí vyšetovania, pri súčinnosti dozorujúceho prokurátora a vyšetrovateľa, odborného poznania samej podstaty veci, odbornej pripravenosti, správnej organizácie práce a pod. Za nesprávny úradný postup orgánov činných v trestnom konaní považuje žalobca konanie: a) nesprávny úradný postup vyšetrovateľa KÚV PZ v Banskej Bystrici spočíval v tom, že napriek nedostatku priamych dôkazov podal podnet na jeho vzatie do väzby bez vylúču druhého obvineného, ktorého osobne nepoznal, b) nesprávny úradný postup dozor vykonávajúceho prokurátora spočíval v tom, že napriek tej skutočnosti, že už v roku 1994 vedel o dôkaznej núdzi, sťažnosť proti uzneseniu o prerušení konania a neriešil návrh na zastavenie trestného stíhania, c) nesprávny úradný postup vyšetrovateľa KÚV PZ spočíval v tom,

že pri výsluchoch zamestnancov colnice v Martine ako aj vyjadreniach colnej správy, ktorými nezískal relevantné dôkazy o vine žalobcu, nezastavil konanie voči jeho osobe, d) ďalej že po prerušení trestného stíhania dňa 29. 06. 1994 nevykonával vyšetrovateľ žiadny relevantný vyšetrovací úkon až do 15. 05. 2006, čo skonštatoval aj dozor vykonávajúci prokurátor, napriek tomu, že v trestnej veci žalobcu bolo trestné stíhanie neprípustné z dôvodu premlčania trestného stíhania, dňa 15. 05. 2006 vydal vyšetrovateľ KÚV PZ uznesenie o pokračovaní v trestnom stíhaní a aj žalobcu vypočul v procesnom postavení obvineného, f) nesprávny úradný postup dozor vykonávajúceho prokurátora spočíval v tom, že napriek konštatovaniu o dôkaznej núdzi v roku 1994 mal viesť o neprípustnosti trestného stíhania z dôvodu premlčania trestného stíhania ho v roku 2006 vyzval na ďalšie konanie o dohode o vine a treste, g) nesprávny úradný postup príslušníkov polície konajúcich v tejto veci spočíval v tom, že nemali dostatočne zistené jeho miesto pobytu vo všetkých uzneseniach, ako aj návrhoch vydaných orgánmi činnými v trestnom konaní, je uvedené nesprávne jeho miesto trvalého pobytu, h) nesprávny úradný postup príslušníkov polície konajúcich v tejto veci spočíva v tom, že za 17 rokov nedokázali vypočítať osobu druhého obvineného, čím došlo k neúmerným a zbytočným prietahom vo vyšetrovaní a to i napriek tej skutočnosti, že vo veci bolo vyšetrovanie ukončené v roku 1994, čo skonštatoval aj dozor vykonávajúci prokurátor. Preto podľa žalobcu neobstojí obrana generálnej prokuratúry ako aj konštatovanie okresného súdu v odôvodnení napadnutého rozsudku, že nedošlo k prietahom v konaní; i) nesprávny úradný postup príslušníkov polície spočíva v tom, že svojou nedôslednou prácou a nečinnosťou spôsobili prietahy vo vyšetrovaní, počas ktorého bol žalobca 17 rokov v procesnom postavení obvineného, a to i napriek tej skutočnosti, že skutok, ktorého sa mal dopustiť nebol trestným činom. Nezákonné uznesenie a nesprávny úradný postup vyšetrovateľa spôsobili, že žalobcovi bolo vznesené obvinenie zo skutku, ktorý nespáchal, a následne bol vzatý do väzby. Tým, že bol takmer 17 rokov v procesnom postavení obvineného, nemohol vykonávať povolanie colníka. Následkom nezákonných rozhodnutí a niekoľkonásobného nesprávneho úradného postupu vo veci konajúcich orgánov činných v trestnom konaní boli porušené práva žalobcu garantované Európskym dohovorom o ochrane základných ľudských práv a slobôd, ktorý je súčasťou právneho systému SR a práva garantovaného Ústavou SR. Právo na právnu a inú ochranu, právo na nedotknuteľnosť osoby, právo na dôstojnosť, osobnú česť a dobrú povesť a na slobodu pohybu a pobytu a právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Všetky dôkazy, ktoré v odvolaní žalobca uviedol, sa nachádzajú v spise a boli v konaní predložené. Vo zvyšnej časti sa pridržal všetkých písomných podaní žalobcu učených v predmetnej veci. Pokiaľ sa týka výroku súdu prvej inštancie o práve žalovaných 1/, 2/ na plnú náhradu trov konania, takéto rozhodnutie považuje žalobca taktiež na za nesprávne a to s poukazom na ust. § 257 CSP, ktoré súdu umožňuje nepriznať náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. V tejto súvislosti sa žalobcovi priznanie žalovaným 1/, 2/ na plnú náhradu trov od žalobcu javí ako nanajvyš nespravodlivé. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovie a uloží žalovaným 1/, 2/ povinnosť náhrady trov konania ako pred súdom prvej inštancie, tak aj odvolacieho.

13. Odvolanie žalobcu bolo doručené žalovanej, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti, dňa 26. 05. 2020 a Generálnej prokuratúry SR, dňa 26. 05. 2020.

14. Dňa 09. 06. 2020 doručila žalovaná, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, vyjadrenie k odvolaniu žalobcu. Uviedla, že žalobca vo svojom odvolaní neuvádza žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu právneho názoru žalovanej. V predmetnej veci sa plne pridriava žalovaná svojich písomných podaní, ako aj všetkých ústne podaných prednesov učených na pojednávaniach. Rozsudok súdu prvej inštancie považuje za správny. Naďalej zastáva názor, že v konaní nebol preukázaný samotný základ uplatnených nárokov vo vzťahu k žalovanej, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra SR, t. j. nesprávny úradný postup. Žalobcom označené postupy jednotlivých orgánov činných v trestnom konaní nemožno považovať za nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., pričom žiadne z uvedených konaní, resp. opomenutí orgánov činných v trestnom konaní žalobca navyše ani nepreukázal, nakoľko v konaní ani len nenavrhol pripojiť príslušný vyšetrovací spis, pričom bez oboznámenia obsahu vyšetrovacieho spisu nemožno konštatovať, že došlo k nesprávne úradnému postupu. Oboznámenie sa s obsahom príslušného vyšetrovacieho spisu je osobitne dôležité najmä vo vzťahu k namietaným prietahom v trestnom konaní, resp. celkovej dĺžke trestného konania vzhľadom na to, že pri nesprávnom úradnom postupe spočívajúcom v prietahoch je potrebné prihliadnúť i na zložitost', skutkovú a právnu náročnosť prejednávanej veci, a preto nemožno dôjsť k záveru o prietahoch v určitom trestnom konaní bez toho, aby bol oboznámený obsah vyšetrovacieho spisu. Žalobcovi nemožno priznať ním uplatnené nároky, a to z dôvodu nepreukázania vzniku škody (či už vo forme uplatnenej skutočnej škody alebo ušlého zisku) ako aj bezprostrednej príčinnej súvislosti

medzi žalobcom tvrdeným nesprávnym úradným postupom a škodou, ktorá mu mala vzniknúť. Za nedôvodný považuje i žalobcom uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko zo skutočností, ktorými žalobca odôvodňuje vznik tejto nemajetkovej ujmy neboli vykonanými dôkazmi dostatočne preukázané, a rovnako nebola preukázaná ani bezprostredná príčinná súvislosť medzi žalobcom tvrdenou nemajetkovou ujmovou a nesprávnym úradným postupom. Zároveň žalovaná poukázala na to, že žalobca si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy vo výške, ktorá presahuje maximálnu výšku nemajetkovej ujmy, ktorú podľa ust. § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. nemožno priznať. Poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/109/2018 a 7Cdo/100/2017 zo dňa 17. 10. 2017. Taktiež má žalovaná za to, že žalobcom požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy je neprímeraná, pričom podporne poukázala na stanovisko občianskoprávneho kolégia a obchodného kolégia NS Českej republiky zo dňa 13. 04. 2011, v zmysle ktorého sa základná suma, z ktorej sa pri určovaní výšky primeraného zadosťučinenia vychádza, pohybuje v rozmedzí 15.000,- Kčs až 20.000,- Kčs za jeden rok trestného konania. Na uvedené stanovisko poukázal aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku sp. zn. 15Co/49/2018. V prípade, ak odvolací súd sa stotožní s dôvodmi odvolania žalobcu a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmení tak, že žalovanú, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra SR, zaviazne na úhradu žalobu uplatnených nárokov, žiadala žalovaná, aby bola žalovanej určená dlhšia lehota na plnenie, aspoň v rozsahu 20 dní s ohľadom na zložitosť procesu realizácie na strane žalovanej.

15. K odvolaniu žalobcu sa podaním zo dňa 09. 06. 2020 vyjadrila žalovaná, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR. Uviedla, že jediným odvolacím dôvodom, ktorý má podľa názoru žalobcu predstavovať pochybenie okresného súdu pri vydaní napadnutého rozsudku, má byť nesprávne právne posúdenie veci podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Napriek formálnemu deklarovaniu existencie tohto odvolacieho dôvodu, odvolanie žalobcu z obsahového hľadiska nenapĺňa kvalitatívne požiadavky na riadne vymedzenie odvolacieho dôvodu, a síce neobsahuje žiadnu relevantnú argumentáciu a konkretizovanie, v čom presne má spočívať nesprávne právne posúdenie veci, ktorého sa mal prvoinštančný súd podľa názoru žalobcu dopustiť. Odvolanie žalobcu je preto podľa žalovanej iba „generálnym nesúhlasom“ so spôsobom rozhodnutia okresného súdu, pričom však relevantným spôsobom nepoukazuje na žiadne konkrétne pochybenie. Nárok žalobcu uplatnený titulom nezákonného rozhodnutia o väzbe bol zo strany súdu podrobený riadnemu prieskumu a následne bol vyhodnotený z hľadiska príslušných, na vec sa vzťahujúcich právnych noriem. Bolo jednoznačne preukázané, že žalobca nedisponuje ním deklarovaným právnym nárokom (resp. čiastkovými nárokmi), tak ako tvrdil v žalobe, a to predovšetkým s ohľadom na nepreukázanie ním tvrdenej škody a nemajetkovej ujmy v celom rozsahu a na premlčanie časti nároku uplatneného titulom rozhodnutia o väzbe podľa § 23 zákona č. 58/1969. Poukaz žalobcu na uznesenie NS SR z 27. 08. 2019 sp. zn. 4Cdo/125/2019 považuje žalovaná zastúpená MS SR za irelevantný, pričom tento žiadnym spôsobom nevyvracia správnosť a zákonnú konformitu napadnutého rozsudku. V prípade žalobcu nebola preukázaná kumulatívna existencia zákonom č. 58/1969 Zb., resp. zákonom č. 514/2003 Z. z. stanovených podmienok pre možnosť vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, pričom súd prvej inštancie o tomto nároku rozhodol napadnutým rozsudkom procesne i vecne správne. Záverom sa žalovaná vyjadrila i k žalobcom navrhovanému rozhodnutiu o trovách konania podľa § 257 CSP, na aplikáciu ktorého musia existovať zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa. Žalovaná má za to, že v prípade žalobcu neexistuje žiaden dôvod pre aplikáciu ust. § 27 CSP. Žalobca bol v tomto konaní neúspešný a to výlučne z dôvodov vyskytujúcich sa na jeho strane - nedokázal svoj nárok riadne skutkovo odôvodniť a v nadväznosti na to relevantným spôsobom preukázať. V danom prípade tak možno vychádzať výlučne zo zásady úspechu, tak ako to učinil súd prvej inštancie. Žalovaná, za ktorú koná MS SR navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil.

16. Vyjadrenie žalovanej zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti SR, ako aj vyjadrenie Generálnej prokuratúry SR bolo doručené žalobcovi cestou jeho právneho zástupcu dňa 23. 06. 2020 s možnosťou k uvedeným sa vyjadriť.

17. Žalobca sa k vyjadreniu žalovanej, za ktorú koná MS SR a k vyjadreniu žalovanej, za ktorú koná Generálna prokuratúra SR nevyjadril.

18. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 Zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) preskúmal vec v medziach daných ust. § 379 a § 380 CSP bez nariadenia pojednávania v súlade

s ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, napadnutý rozsudok ako vecne správny postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

19. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí ak je vo výroku vecne správne.

20. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

21. Na základe podaného odvolania žalobcu, tak v rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 CSP a dôvodov podaného odvolania podľa § 380 CSP, po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie a konania, ktoré mu predchádzalo, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, dôkazy vyhodnotil v súlade s ust. § 191 ods. 1 CSP, rozhodnutie náležite odôvodnil, pričom odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie má náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP. S prihliadnutím na rozsah odvolania žalobcu a odvolacie dôvody uvedené v odvolaní, odvolací súd konštatuje, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Odvolací súd sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie vysloveným v napadnutom rozhodnutí vo veci samej ako aj s jeho dôvodmi stotožňuje a na tieto poukazuje, pričom zároveň konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia. Po preskúmaní veci odvolací súd nezistil žiadne vady konania v konaní pred súdom prvej inštancie, ktoré by sa týkali procesných podmienok; čo sa týka preskúmania veci samej, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby žalobcu dospel k správnym skutkovým a právnym záverom a rozsudok súdu je vecne správny. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov.

22. Nad rámec uvedeného a osobitne k jednotlivým odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza nasledovné:

23. Odvolací súd predovšetkým poukazuje na to, že žalobca podal odvolanie tvrdiac existenciu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ Civilného sporového poriadku, teda, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

24. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistené skutkové zistenia. O omyl pri aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý použiť mal alebo ak síce použil správny predpis, ale ho nesprávne vyložil. Nesprávnym posúdením sa teda rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu.

25. Napriek všeobecnému odkazu žalobcu na odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, v obsahu podaného odvolania žalobca predovšetkým chronologicky popisuje skutkový stav a priebeh trestného stíhania v jeho jednotlivých fázach, popisujúc jednotlivé úkony orgánov činných v trestnom konaní. Žalobca však neuviedol, z akého dôvodu má za to, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, prípadne v akej otázke, resp. z akého dôvodu a v akej časti konajúci súd v predmetnej veci nesprávne aplikoval alebo nesprávne vyložil právny predpis použitý na zistený skutkový stav. Žalobca tak v podanom odvolaní argumentačne nenaplnil a nekonkretizoval podstatu odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, z ktorého dôvodu odvolanie podal. V tomto smere nie je odvolanie žalobcu odôvodnené.

26. Pokiaľ v úvode podaného odvolania žalobca namietal: „Keby trestné stíhanie žalobcu netrvalo 17 rokov, mohol minimálne do skončenia trestného stíhania pracovať v štátnej službe s nárokom na priznanie starobného dôchodku za výsluhu rokov, čo bolo trestným stíhaním zmarené. Podľa názoru žalobcu tento v konaní dostatočne a riadne preukázal a doložil písomnými dôkazmi svoje nároky, na základe ktorých mu mala byť náhrada skutočnej škody a aj nemajetková ujma priznaná v plnej žalovanej výške. Ved' keby štát „nešikanoval žalobcu“ 17 rokov, žiadna škoda by na jeho strane nevznikla“. S uvedenou argumentáciou, resp. tvrdením sa už vo fáze prvoinštančného konania náležite vysporiadal súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku (ods. 25 a 26 odôvodnenia rozsudku), s ktorým odôvodnením sa stotožňuje i odvolací súd. Nemôže obstať tvrdenie žalobcu obsiahnuté v odvolaní, že pokiaľ by trestné stíhanie žalobcu netrvalo 17 rokov, mohol minimálne do skončenia trestného stíhania

pracovať v štátnej službe s nárokom na priznanie starobného dôchodku, pokiaľ bol v konaní predložený dôkaz o spôsobe skončenia pracovného pomeru a to dohodou o skončení pracovného pomeru zo dňa 04. 11. 1993, ktorou na jednej strane žalobca ako zamestnanec a na strane druhej zamestnávateľ sa dohodli o skončení pracovného pomeru, teda k skončeniu pracovného pomeru nedošlo jednostranným úkonom zo strany zamestnávateľa (výpoveďou), z dôvodu, ktorý by mal priamy súvis s trestným stíhaním žalobcu, ale pracovný pomer skončil súhlasným prejavom vôle zamestnanca a zamestnávateľa a to bez uvedenia dôvodu. Na skončenie pracovného pomeru tak mohol mať i sám žalobca, ako zamestnanec, akýkoľvek dôvod a pohnútku a v tejto otázke nebola v konaní preukázaná príčinná súvislosť medzi trestným stíhaním žalobcu a skončením pracovného pomeru žalobcu. Správne súd prvej inštancie uviedol, že tvrdenie žalobcu o dohode, že ho zamestnávateľ po skončení trestného stíhania zoberie v prípade oslobodenia späť do pracovného pomeru, nebolo akýmkoľvek dôkazom v konaní preukázané a zostalo tak v rovine nepreukázaného tvrdenia sporovej strany. V tejto súvislosti odvolací súd už len zvyrazňuje, že pre priznanie nároku na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. zákon obligatórne vyžaduje preukázanie 1. existencie nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho postupu. 2. vznik škody a 3. príčinnú súvislosť medzi vzniknutou škodou a nezákonným rozhodnutím (nesprávnym úradným postupom). Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom je jeho objektívna zodpovednosť, preto sa zavinenie nevyžaduje.

27. O vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) ide vtedy, ak je medzi protiprávnym konaním škodcu a vznikom škody vzťah príčiny a následku. Týmto vzťahom sa označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nevznikne. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti je treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala a je rozhodujúca iba vecná súvislosť príčiny a následku. Nie je pritom rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný.

28. Pokiaľ teda žalobca skončil pracovný pomer dohodou a to bez uvedenia dôvodu, absentuje príčinná súvislosť medzi tvrdenou škodou vzniknutou v dôsledku skončenia pracovného pomeru a trestným stíhaním žalobcu. Preto nemožno akceptovať ako dôvodnú žalobcom tvrdenú okolnosť, že nebyť trestného stíhania, mohol byť naďalej zamestnaný na colnom úrade s predpokladom vzniku nároku na výsluhový dôchodok. V tejto časti preto odvolací súd nemohol vyhodnotiť odvoláciu námietku žalobcu ako opodstatnenú a spôsobilú privediť iné rozhodnutie o uvedenej čiastkovej otázke, než aké učinil súd prvej inštancie.

29. Pokiaľ v podanom odvolaní žalobca poukazoval ďalej na uznesenie Najvyššieho súdu SR 4Cdo/125/2013 a taktiež na nález Ústavného súdu ÚS 754/2016-42 zo dňa 24. 01. 2017, odvolací súd uvádza, že v podanom odvolaní žalobca síce uviedol relatívne rozsiahlu citáciu oboch vyššie spomínaných rozhodnutí najvyšších súdnych autorít, avšak nijakým spôsobom nekonkretizoval, aký právny význam majú uvedené rozhodnutia na konkrétne meritórne rozhodnutie súdu prvej inštancie v danej otázke, resp. v čom a akým spôsobom mal súd prvej inštancie o uplatňovanom nároku či nárokoch rozhodnúť inak, t. j. žalobca poukazom a citáciou na uvedené rozhodnutia súdnych autorít nekonkretizoval, v čom je odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nesprávne, resp. v rozpore s uvedenými rozhodnutiami najvyšších súdnych autorít. Záver obsiahnutý v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že uvedené stanovisko je možné aplikovať i na nároky žalobcu uplatňované podľa zákona č. 58/1969, nijakým spôsobom nerozporuje záver súdu prvej inštancie, ktorý v súdnej veci rozlíšil jednotlivé žalobcom uplatňované nároky a taktiež uviedol, ktoré z nich posúdil ako čiastkový nárok podľa zákona č. 58/1969 Zb. a na ktoré nároky a z akých dôvodov aplikoval ustanovenia zákona 514/2003.

30. V odseku 31 odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že v prípade náhrady nemajetkovej ujmy proti žalovanej zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti (žalobcom limitovaným za obdobie od 26. júla 1993 do 30. júna 2004) súd konštatoval, že zákon č. 58/1969, ktorý treba v tejto časti aplikovať, inštitúit nemajetkovej ujmy nepozná, avšak súd prvej inštancie s poukazom na existujúcu súdnu prax ustálil, že takýto nárok treba posudzovať podľa článku 5 ods. 1 a 5 Dohovoru o ochrane

ľudských práva a základných slobôd, ktorý umožňuje odškodnenie i nemateriálnej ujmy v prípade, že bola osoba obmedzená alebo pozbavená osobnej slobody, nedovoľuje však náhradu nemajetkovej ujmy za samotné trestné stíhanie. Ďalej súd konštatoval, že je faktom, že žalobca bol po začatí trestného stíhania vzatý do väzby, aj v tomto konaní uplatnil z tohto titulu nárok na náhradu škody i nemajetkovej ujmy, ale súd prvej inštancie sa v danom prípade stotožnil s námietkou žalovanej o premlčaní tohto nároku, a preto mu ho priznať nemohol. Uviedol, že z tohto dôvodu nemožno na väzbu žalobcu prihliadnuť ani pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy titulom rozhodnutia o začatí trestného stíhania, preto súd žalobe na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy za samotné trestné stíhanie vyhovieť nemohol.

31. Z uvedeného vyplýva záver, že súd prvej inštancie vecne posudzoval nárok na náhradu škody a osobitne i nemajetkovej ujmy a to i podľa zákona č. 58/1969 Zb. a rozhodnutie o zamietnutí nároku na náhradu nemajetkovej ujmy aplikujúc ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb. odôvodnil. Takto odôvodnený záver súdu prvej inštancie však nebol spochybnený konkrétnou odvolacou námietkou žalobcu.

32. V podanom odvolaní sa žalobca osobitne vyjadruje „k nesprávnemu úradnému postupu a prieťahom v konaní“. I v tejto otázke však odvolaciemu súdu predniesol chronologický priebeh trestného stíhania žalobcu, prehľad a popis jednotlivých úkonov vykonaných orgánmi činnými v trestnom konaní, avšak žalobca priamo nereflektuje na konkrétny záver súdu prvej inštancie konštatovaný v odvolaním napadnutom rozsudku.

33. Odvolací súd uvádza, že z obsahu pojmu „nesprávny úradný postup“ vyplýva, že podľa konkrétnych okolností toho - ktorého prípadu môže ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Pretože úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností, treba správnosť úradného postupu posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale tiež v rámci jeho rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na vydanie (nie však samotné vydanie rozhodnutia), lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prieťahov“ (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

34. Pokiaľ v podanom odvolaní žalobca namieta omeškané, resp. po procesnej lehote vykonané procesné úkony, napr. nevybavenie podnetu prokurátorom v lehote dvoch mesiacov podľa § 12 ods. 5 zákona č. 60/1965 Zb., odvolací súd uvádza, že včasnosť vykonania úkonov v trestnom konaní a správnosť postupu (úkonu) orgánu činného v trestnom konaní nemôže vyhodnocovať civilný súd konajúci o žalobou uplatnenom nároku na náhradu škody a navyše bez návrhu na vykonanie dokazovania v prvoinštančnom konaní oboznámením s konkrétnym vyšetrovacím spisom, zameraného na preukázanie porušenia konkrétnej, zo zákona vyplývajúcej povinnosti orgánom činným v trestnom konaní. Postup pri posúdení nesprávneho úradného postupu upravuje zákon č. 514//2003 Z.z v ust. § 9 ods. 4, keď ustanovuje, že pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu vyšetrovateľa policajného zboru, povereného príslušníka policajného zboru, vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prieťahov v konaní, možno vychádzať len z výsledkov vybavenia žiadosti o preskúmanie postupu vyšetrovateľa policajného zboru, povereného príslušníka policajného zboru, vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy prokurátorom.

V súdnej veci žalobca nesprávny úradný postup tvrdil vlastným popisom skutkového stavu vo vedenom trestnom konaní, sám učinil hodnotiaci záver o nesprávnom úradnom postupe, avšak v konaní nepredložil ako dôkaz výsledky vybavenia ním podaných žiadostí o preskúmanie postupu konkrétnych orgánov, konštatujúce pochybenie pri vykonaní procesného úkonu, či nedodržanie procesnej lehoty, ktoré zákon č. 514/2003 Z.z. vyžaduje a predpokladá. Rovnako z uvedeného dôvodu nemožno objektívne konštatovať ani prieťahy v konaní, keď nebol vznesený návrh na oboznámenie vyšetrovacieho spisu, z ktorého by bolo možné (a zároveň nevyhnutné) posúdiť i zložitost' a právnu náročnosť vedenej trestnej veci. Žalobca však v konaní dôkazný návrh na oboznámenie obsahu

vyšetrovacieho spisu nevzniesol, nesprávnosť úradného postupu jednotlivých orgánov činných v trestnom konaní (vyšetrovateľa, prokurátora) inak nepreukázal.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody, je nutné konštatovať, že žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázal všetky zákonom predpokladané požiadavky pre priznanie nároku na náhradu škody (i nemajetkovej ujmy) - a to 1. existenciu nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho postupu, 2. vznik škody a 3. príčinnú súvislosť medzi vzniknutou škodou a nezákonným rozhodnutím (nesprávnym úradným postupom), ktoré musia byť splnené kumulatívne. Súd prvej inštancie tak správne žalobcom uplatnenú žalobu zamietol v celom rozsahu, pričom odvolacie námietky žalobcu obsiahnuté v podanom odvolaní neboli dôvodné a spôsobilé privodiť zmenu, či zrušenie odvolaním napadnutého rozsudku. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v jeho meritórnom, žalobu zamietajúcom výroku, potvrdil ako vecne správny.

35. Ako výroky závislé odvolací súd preskúmal i druhý a tretí výrok rozsudku o trovách konania, ktorými súd prvej inštancie priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Keďže žalobca nebol v konaní úspešný ani sčasti, celý procesný úspech tak prináleží subjektu žalovanému a súd prvej inštancie správne postupoval podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a žalovanej Slovenskej republiky priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%. Nakoľko však bol žalovaný štát v konaní pre žalobou uplatnené čiastkové nároky zastúpený dvoma rôznymi orgánmi konajúcimi za štát, ktorými v súvislosti s konaním vznikli trovy každému samostatne, súd prvej inštancie správne priznal nárok žalovanej Slovenskej republiky, rozlišujúc konanie za štát Ministerstvom spravodlivosti SR a Generálnou prokuratúrou SR. Ako už bolo uvedené vyššie súd prvej inštancie správne vychádzal zo zásady úspechu v konaní.

36. V podanom odvolaní žalobca uviedol, že má za to, že v súdnej veci prichádza do úvahy aplikácia ustanovenia § 257 CSP a nepriznanie nároku na náhradu trov konania inak úspešnej sporovej strane z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré sú v danom prípade dané tým, že na jednej strane vystupuje štát, zastúpený príslušnými orgánmi a na strane druhej fyzická osoba. V tejto súvislosti žalobca považuje priznanie nároku na náhradu trov konania žalovaným na nanajvyš nespravodlivé.

37. Odvolací súd v uvedenej argumentácii, obsiahnutej v odvolaní žalobcu, nevzhladol dôvody hodné osobitného zreteľa a to predovšetkým s poukazom na zásadu rovnosti účastníkov súdneho konania - sporových strán, kedy štát vystupujúci v konaní pred súdom má rovnaké a rovnocenné postavenie, ako ktorákoľvek iná právnická, či fyzická osoba. V danom prípade bol žalobca od počiatku konania pred súdom zastúpený právnym zástupcom z radov advokátov a žalobe žalobcu nebolo ani čiastočne vyhovené z dôvodu, že žalobca v konaní nepreukázal dôvodnosť žalobou uplatňovaného nároku. V postavení a pomeroch sporových strán, ani v charaktere konania, v ktorom žalobca neuniesol bremeno dôkazu, odvolací súd nevzhladol také osobitné, výnimočné okolnosti hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by bolo namieste aplikovať ust. § 257 CSP. Z uvedených dôvodov odvolací súd ako vecne správne potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie i v jeho závislých výrokoch o trovách prvoinštančného konania (druhý a tretí výrok rozsudku).

38. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní iniciovanom odvolaním žalobcu, tento nebol úspešný ani sčasti a celý procesný úspech tak prináleží žalovanej (Slovenskej republiky). Keďže žalovaný štát, hoc zastúpený dvoma rôznymi orgánmi konajúcimi za štát, konal prostredníctvom svojich poverených zamestnancov, ktorí sa k odvolaniu žalobcu vyjadrovali výlučne písomne, so súdom komunikovali elektronickou formou, pričom odvolacie pojednávanie vo veci nariadené nebolo, možno konštatovať, že žalovanému subjektu v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli. Z uvedeného dôvodu, odvolací súd žalovanej, hoc procesne úspešnej strane sporu v odvolacom konaní, nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže jej žiadne nevznikli.

39. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).